روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران
صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان
نشانی: تهران: میدان فاطمی، خیابان بهرام‌مصیری، پلاک ۲۲ • تلفن: ۵۴ و ۸۸۹۳۶۲۷۰ • نمابر: ۸۸۹۲۵۴۶۷
تلفن آگهی‌ها: ۸۶۰۳۶۱۱۹ • تلفن امور آگهی‌های شهرستان‌ها: ۷-۴۴۰۱۹۸۰۵ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۹۰۳۵۴۸
توزیع: شرکت‌پیام‌رسان سبز تلفن: ۰۹۳۸۵۲۲۱۰۱۶ • چاپ: صمیم

روزنامه شرق

یکشنبه ۲ آذر ۱۴۰۴ • ۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۷ • ۲۳ نوامبر ۲۰۲۵ • سال بیست‌ودوم • شماره ۵۲۶۲ • ۱۲ صفحه
اذان ظهر تهران ۱۱:۵۱ • اذان مغرب ۱۷:۱۳ • اذان صبح فردا ۵:۲۱ • طلوع آفتاب ۶:۴۹

حدودا دو هفته از آغاز عملیات اطفای حریق در جنگل‌های مناطق کوهستانی روستاهای دلیر و الیت واقع در بخش مرزن‌آباد شهرستان چالوس می‌گذرد. عملیات مهار آتش به شکل هم‌زمان زمینی و هوایی در حال پیگیری است. نیروهای درگیر در عملیات شامل جنگلبانان، عوامل جمعیت هلال احمر و همچنین نیروهای داوطلب محلی و ملی هستند که با وجود حداقل امکانات، به‌طور شبانه‌روزی فعالیت می‌کنند. عکس: محراب فرساد، ایسنا

instagram:sharghdaily1 twitter:sharghdaily youtube:sharghdaily Telegram:SharghDaily aparat:tasvirshargh www.sharghdaily.com

کیت اضطراری ۷۲ساعته و رویکرد جدید در فرانسه

مهدی زارع

دولت فرانسه از بیست نوامبر ۲۰۲۵/ ۲۹ آبان ۱۴۰۴، دسترسی همه شهروندان فرانسه را به کیت شرایط اضطراری بقای ۷۲ساعته به صورت عمومی اعلام کرد. در صورت بروز بحران، ممکن است به ساکنان دستور دهند که فورا خانه‌های خود را ترک کنند یا تا رسیدن نیروهای امدادی در داخل خانه بمانند. در هر صورت، باید آنها را تشویق کرد که از قبل یک کیف حاوی مایحتاج کافی برای زندگی مستقل به مدت سه روز آماده کنند. کیت اضطراری ۷۲ساعته در فرانسه برای پوشش طیف بسیار گسترده‌ای از مخاطرات (یا ریسک‌ها) طراحی شده است و بر از دست دادن خدمات ضروری تمرکز دارد. این کیت، پایه و اساس تاب‌آوری است و شهروند را در برابر پیامد مشترک همه رویدادها/تهدیدها -با نگاه به همه مخاطرات all hazards- آماده می‌کند. این کیت نمادی از رویکرد نوین در پدافند مدنی در کشور فرانسه است که حفاظت در برابر مخاطراتی مانند زلزله و سیل را در کنار آتش‌سوزی و تروریسم و جنگ می‌بیند و در یک بسته قرار می‌دهد؛ نگاهی که نگارنده به اهمیت آن برای کشورمان به‌ویژه پس از تجاوز ۱۲روزه دشمن در خرداد و تیر ۱۴۰۴ اصرار دارد. این بسته -کیت- برای همه مخاطرات طراحی شده است. در مخاطرات طبیعی مانند زلزله، سیل، زمین‌لغزش، توفان و بادهای شدید، امواج سرما یا گرمای شدید و فعالیت آتشفشانی مواردی ممکن است رخ دهد. قطع برق، قطع آب، عدم امکان ترک خانه، تخلیه فوری، بسته‌شدن جاده‌ها موجب می‌شود که خدمات اورژانس به مدت ۲۴ تا ۷۲ ساعت با مشکل مواجه شوند. این کیت ۷۲ساعته برای کمک به زنده‌ماندن تا رسیدن خدمات اورژانس یا تخلیه سریع طراحی شده است.

در مخاطرات صنعتی و فناوری، هدف توانایی پناه‌گرفتن در محل یا تخلیه سریع در صورت وقوع حادثه صنعتی است. این مخاطرات عبارت‌اند از انفجار و آتش‌سوزی در کارخانه‌ها و بنادر، ابر سمی، آلودگی شیمیایی، شکست سد و حادثه هسته‌ای. این کیت امکان می‌دهد تا با آب، غذا و رادیو در خانه ماند و به دستورالعمل‌های هشدار از طریق رادیو گوش سپرد. در صورت دستور تخلیه به سرعت محل ترک شود. یک کیت پزشکی، اسناد و مدارک و... در دسترس باشد. این کیت برای پناه‌گیری فوری در ریسک‌های صنعتی مناسب است.

در تهدید تروریسم و خشونت عمده هدف ادامه زندگی به مدت ۷۲ ساعت بدون خدمات ضروری درصورتی‌که است چنین بحران بزرگی کشور را فلج کند. حمله تروریستی گسترده می‌تواند منجر به قطعی برق، قطع عمدی برق و اینترنت به دلایل امنیتی، اختلال در حمل‌ونقل عمومی، دستورالعمل‌های اجباری ماندن در خانه و قرنطینه‌های طولانی‌مدت شود. این بسته ۷۲ساعته برای کمک به مردم طراحی شده است تا در خانه و بدون دسترسی به مغازه‌ها یا حمل‌ونقل عمومی، خودکفا باشند. این یک بسته «ضد حمله تروریستی» نیست، بلکه یک بسته تاب‌آوری مدنی است.

در تهدید جنگ، درگیری مسلحانه و حمله سایبری گسترده، هدف افزایش تاب‌آوری مدنی در صورت اختلال در خدمات حیاتی است. در فرانسه دولت علنا از «جنگ» صحبت نمی‌کند، بلکه از خطرات سیستمی صحبت می‌کند. بسته ۷۲ساعته بخشی از توصیه‌های تاب‌آوری ملی است. در قطعی گسترده برق، اختلال در زنجیره تأمین، حمله سایبری که آب، بیمارستان‌ها و مشاغل را فلج می‌کند، در هنگام نیاز به تخلیه یک منطقه (حمله، خرابکاری و...)، کیت به شهروندان امکان می‌دهد در یک بحران بزرگ ملی زنده بمانند. همچنین این بسته محافظت فوری در برابر موج ضربه و محافظت طولانی‌مدت در برابر آلودگی رادیواکتیو را در نظر دارد. در فرانسه، دستورالعمل‌های رسمی برای خطر هسته‌ای (که در صورت حمله هسته‌ای، فراتر از منطقه تخریب فوری نیز اعمال می‌شوند) واضح و مبتنی بر واکنش‌های مشخص است. در واکنش برنامه‌ریزی‌شده به خطر هسته‌ای، آمادگی در درجه اول بر محافظت در برابر تشعشع رادیواکتیو و خودکفایی در پناه‌گیری متمرکز است. بستن تمام درها و پنجره‌ها و خاموش‌کردن تمام سیستم‌های تهویه (مکانیکی، تهویه مطبوع، هودهای اجاق گاز) و قرارگیری در مرکز ساختمان، در زیرزمین و حتی‌الامکان در سازه‌های بتونی و آجری بهترین محافظت را ارائه می‌دهند. آب آشامیدنی و غذای فاسدنشدنی موجود در کیت حیاتی هستند. کیت حاوی کمک‌های اولیه برای جراحات (مکانیکی یا حرارتی) و قرص‌های ید پایدار است. ید پایدار تیروئید را اشباع می‌کند تا از جذب ید رادیواکتیو جلوگیری کند و در نتیجه خطر ابتلا به سرطان تیروئید را کاهش دهد.

اتفاق‌خوانی

آتش الیت خاموش نمی‌شود

اینکه ۲۰ روز پس از آغاز آتش‌سوزی و پس از تلاش‌ها و اعتراض‌های فراوان رسانه‌ها و فعالان محیط زیست، هنوز آتش در جنگل‌های الیت خاموش نشده، به اندازه کافی تلخ است. اینکه دولتمردان همیشه در این زمینه کم‌کاری می‌کنند، انگار جزء ویژگی‌های آتش‌سوزی در ایران شده است. گریه‌های یک خانم که برای کمک آمده بود، به‌شدت مورد توجه قرار گرفت. برخی از اهالی منطقه نیز از تخریب گسترده گلایه کرده‌اند: «این ثروت ملی را سوزاندیم، بریدیم، فروختیم و ویلا ساختیم. طبیعت بخشنده است، اما تا کی؟». نیروهای منابع طبیعی اعلام کرده‌اند که برای مهار مؤثر آتش، دست‌کم ۹ فروند هلی‌کوپتر لازم است، اما این تجهیزات هنوز تأمین نشده است. عیسی کلانتری، رئیس پیشین سازمان حفاظت محیط زیست، در گفت‌وگو با رویداد ۲۴ با اشاره به شرایط توپوگرافیک منطقه می‌گوید: «در الیت، آتش در شیب‌های نزدیک به ۹۰ درجه رخ داده و کاملا طبیعی است که خاموش‌کردن آن بسیار دشوار باشد. حتی اگر ۵۰ هواپیما هم‌زمان روی این آتش آب‌پاشی کنند، خاموشی قطعی آتش تضمین‌شده نیست، چون احتمال ادامه آن به صورت لکه‌ای وجود دارد». او ادامه داد: در هربار پرواز هواپیما تنها ۲۰ متر مکعب از جنگل آب‌پاشی می‌شود. این پاشش در شرایطی که دود مانع پایین‌رفتن هواپیما می‌شود، هم تأثیری ندارد و قبل از رسیدن به آتش در هوا تبخیر می‌شود، اما بارش طبیعی باران با شدت، تأثیر بیشتری دارد. کلانتری در ادامه تأکید کرده است: «ما درباره یک‌میلیون‌و ۸۰۰ هزار هکتار جنگل باقی‌مانده هیرکانی حرف می‌زنیم، اما فراموش شده که در همین سال‌ها بیش از یک‌میلیون‌و ۳۰۰ هزار هکتار از جنگل‌های هیرکانی در نتیجه توسعه شهری از بین رفته و کسی صدایش درنیامده است. آنچه به دست انسان تخریب می‌شود، معمولا مورد توجه قرار نمی‌گیرد، اما آتش‌سوزی طبیعی همیشه بخشی از زندگی جنگل بوده و نمی‌توان آن را مدیریت کرد. اما تخریب انسانی، خسارات به‌مراتب بزرگ‌تری بر جنگل‌ها وارد کرده است».

طنزخوانی

کارزار عدم استفاده از شن‌کش

آیدین سیارسریع

در حالی که جنگل‌های هیرکانی همچنان در چالوس می‌سوزد و تا الان هواپیماهای آب‌پاش هم نتوانسته‌اند آتش را مهار کنند و در شرایطی که هر کشوری در هر نقطه جهان از خواب که بیدار می‌شود قبل از شستن دست و صورت و زدن مسواک، یک قطع‌نامه علیه ایران صادر می‌کند و آقای عباس عراقچی برای اینکه مردم از نگرانی دربیایند روزانه در ۴۶ برنامه شرکت می‌کند که بگوید اوضاع هیچ تغییری نکرده و همچنان شرایط مذاکره نداریم و در روزگاری که آسمان در تهران از شدت آلودگی دیگر وجود خارجی ندارد و آقای زاکانی با لبخندی آرامش‌بخش اعلام می‌کند که داریم اتوبوس وارد می‌کنیم، در همین وضعیت، عکسی درآمده که علی دایی در کنار ساسی مانکن ایستاده است. بعضی خبرگزاری‌ها اعلام کرده‌اند که عکس با هوش مصنوعی ساخته شده. از آنجایی که دیگر برای امور بدیهی مثل درخواست از دولت برای استفاده از هواپیمای ایلوشن جهت خاموش‌کردن آتش جنگل‌های هیرکانی، کارزار راه می‌اندازیم، شاید لازم باشد که یک کارزار هم راه بیندازیم که دوستان دست از سر هوش مصنوعی بردارند. کارزارهای دیگری هم می‌تواند راه‌اندازی شود که در ادامه تیتروار به آن می‌پردازیم:

کارزار ول‌کردن جعفر؛ در این کارزار از جناب قائم‌پناه معاون اجرائی محترم رئیس‌جمهور، تقاضا داریم به‌جای خاموش‌کردن علفزارهای هیرکانی، پیگیر جنگل‌های هیرکانی باشند. سپاسگزاریم. کارزار درخواست از زهران ممدانی؛ جناب آقای ممدانی، شهردار سابقا محترم نیویورک! اقدام اخیر شما یعنی دیدار با ترامپ و عقب‌نشینی از مواضع پیشین خود و بیان تلویحی این نکته که حالا ما زمان انتخابات یک حرف‌هایی زدیم، شما چرا جدی گرفتید؟ موجب آزردگی خیل امیدواران به جناب‌عالی در کشور شده است. مگر ما مسخره شما هستیم؟ نکنید این کارها را. امضا. کارزار بس‌کردن مهران مدیری؛ ما جمعی از ارواح متوفیان دفن‌شده در کنار قبر خانم معصومه دده‌بالا، به دلیل لرزش‌هایی که بعد از هر بار خواندن آهنگ سوغاتی در گور آن اسطوره موسیقی ایجاد می‌شود، آرامش نداریم. لطفا آهنگ‌های خودتان را بخوانید. امضا. کارزار درخواست آب؛ از آنجایی که اخیرا معاون امور جنگل‌های سازمان منابع طبیعی فرموده‌اند برای خاموش‌کردن آتش جنگل‌های هیرکانی، شن‌کش بیشتر اثر دارد تا هلیکوپتر و هواپیما، ما جمعی از شن‌کش‌های دلسوز کشور اعتراض خود را به این شیوه اعلام می‌کنیم. از ما به‌عنوان ناسزا استفاده کنید بهتر است تا خاموش‌کردن جنگل. با سپاس و احترام. امضا.

روان‌خوانی

شرمی که در هوا پخش است

پگاه پاکزاد، روان‌شناس: در جامعه ما، شرم فقط یک احساس فردی نیست، اقلیمی است که در آن نفس می‌کشیم. از خانه و مدرسه تا خیابان و رسانه، نوعی نگاه مراقب و داور همیشه حاضر است. کافی است کسی بخواهد خودش باشد تا این نگاه، بی‌صدا اما سنگین، بر او فرود آید. از کودکی یاد می‌گیریم که «زیادی‌بودن» خطرناک است. دختر باید صدایش را تنظیم کند، پسر اشکش را پنهان و هر دو یاد می‌گیرند که خودِ واقعی‌شان باید در محدوده‌ای امن و قابل‌قبول بماند. به‌جای فهمیدنِ احساس، باید کنترلش کرد. به‌جای پرسیدن، باید سکوت کرد. در روان‌شناسی اجتماعی، شرم نه از خطا، بلکه از ترس دیده‌شدن در لحظه خطا می‌آید. جامعه‌ای که بر مبنای قضاوت و مقایسه بنا شده، از شرم به‌عنوان ابزار نظم استفاده می‌کند. وقتی انسان‌ها مدام در معرض نگاه و ارزیابی‌اند، رفتارشان اخلاقی نمی‌شود، بلکه محتاط می‌شود. نتیجه، جامعه‌ای است پر از آدم‌های ظاهرا منضبط، اما در درون مضطرب، سرکوب‌شده و گناهکار. سیستم تربیتی ما، از خانواده تا نهاد آموزشی، بیش از آنکه به رشد آگاهی اهمیت دهد، بر انکار و تنبیه تکیه دارد. کودک، به‌جای شناخت خود، یاد می‌گیرد کجا نباید برود، چه نباید بپرسد و چگونه خودش را سانسور کند تا «آبرومند» بماند. ما احساس گناه را با نجابت اشتباه گرفته‌ایم. کودک نجیب، در نگاه ما، کسی است که زیاد نمی‌خندد، زیاد نمی‌خواهد و زیاد نمی‌گوید. همین کودک، وقتی بزرگ می‌شود، از لذت خجالت می‌کشد، از رنج حرف نمی‌زند و در نهایت، از خودش پنهان می‌شود. از کودکی، پیش از آنکه بدن را بشناسیم، یاد می‌گیریم از آن شرم کنیم. در مدرسه، سکوت را آموزش می‌دهند و در خانه، ترس را! نتیجه آن است که بزرگسالان زیادی داریم که از بدن خود بیگانه‌اند؛ بدنی که باید پنهان شود، نه شناخته؛ باید کنترل شود، نه درک و در سطح اجتماعی، کنترل بدن زنان، سانسور و دوگانگی اخلاقی. ما فرهنگی داریم که در آن بدن زن میدان نبرد است و بدن مرد، صحنه آزمون قدرت. در ظاهر، همه‌چیز باید «پنهان» باشد، اما در عمق، میل در اشکال ناسالم خود را فریاد می‌زند. از آمار خشونت تا مصرف پنهانی پورنوگرافی، همه نشانه همان بدنی است که اجازه حرف‌زدن ندارد. در جامعه‌شناسی روانی، این نوع سرکوب، فقط مسئله اخلاقی نیست. ابزاری برای کنترل روانی است. کسی که از بدنش شرم دارد، از خواسته‌اش هم خجالت می‌کشد! و انسانی که خواسته خود را خطرناک می‌داند، در برابر هر قدرتی مطیع‌تر خواهد بود. در جامعه‌ای که میان «گناه» و «طبیعت» مرزی ضخیم کشیده، به میدان درونیِ نبرد تبدیل می‌شود. انسان میان خواستن و نخواستن معلق می‌ماند، میان لذت و تنبیه، میان زیستن و پنهان‌شدن. وقتی شرم به عادت تبدیل شود، دیگر هشدار اخلاقی نیست. می‌شود ساختار ذهن جمعی. در چنین فضایی، انسان نه از اشتباه که از خود بودن می‌ترسد. و جامعه‌ای که از خودش می‌ترسد، راهی برای رشد ندارد.

شبکه‌خوانی

مشروعیت‌لاابالی‌گری

فرارو: اخیرا مصاحبه‌ای با هانی کُرده به یکی از ترندهای فضای مجازی تبدیل شد. مردی که رسانه‌ها او را یکی از گنده‌لات‌های تهران معرفی می‌کردند. از دهه‌های ۳۰ و ۴۰ ظهور لات‌ها در سینما آغاز شده است در دهه‌های ۸۰، ۹۰ نمایش لات‌ها در سینمای ایران شکل جدیدی به خود گرفت؛ در واقع نوعی بازنمایی از لات‌هایی مانند هانی کُرده. سنگ‌بنای ظهور نسل جدید «لات» در برنامه «ماه عسل» گذاشته شد، بعد از این بود که به مدد فضای مجازی تبدیل به سوژه نوجوانان برای الگو گرفتن شدند تا زودتر پله‌های رسیدن به شهرت را طی کنند. دامنه فعالیت آنها به حدی بالا رفت که هویت این گروه در فیلم و سریال‌ها نیز استفاده شد. کافی است «شنای پروانه»، «مغزهای کوچک زنگ‌زده» و «یاغی» را ببیند که شخصیت‌های محوری این آثار دقیقا از روی همین افراد کپی‌برداری شده است.

بررسی نظرات کاربران در فضای مجازی نشان می‌دهد که حضور این افراد را نوعی مشروعیت در اوباشی‌گری می‌دانند. در عین حال شباهت‌سازی این افراد با چهره‌های مذهبی نوعی توهین به ارزش‌های دینی تلقی شده است. همچنین گروهی دیگر از کاربران فضای مجازی معتقدند حضور این افراد در مدیای تصویر ارائه یک الگوی نادرست برای نوجوانان است.

یک دایناسور

فسیل یک «تریسراتوپس» در حراجی فیلیپس به قیمت ۵.۴ میلیون دلار فروخته شد. این حراجی که بیشتر برای مزایده هنر معاصر شهرت دارد، برای نخستین‌بار در تاریخ خود به سراغ آثار ماقبل تاریخ رفته است و اسکلت یک «تریسراتوپس» جوان را در نیویورک به مزایده گذاشت. این در حالی است که قیمت نهایی بیش از دو برابر تخمین ۲.۵ میلیون‌دلاری است که پیش از آغاز حراجی برای این اسکلت برآورد شده بود. این نمونه ۶۶ میلیون‌ساله که به دوره کرتاسه پسین بازمی‌گردد، نخستین «تریسراتوپس» جوان کامل است که تاکنون کشف شده است.

۸ برابر
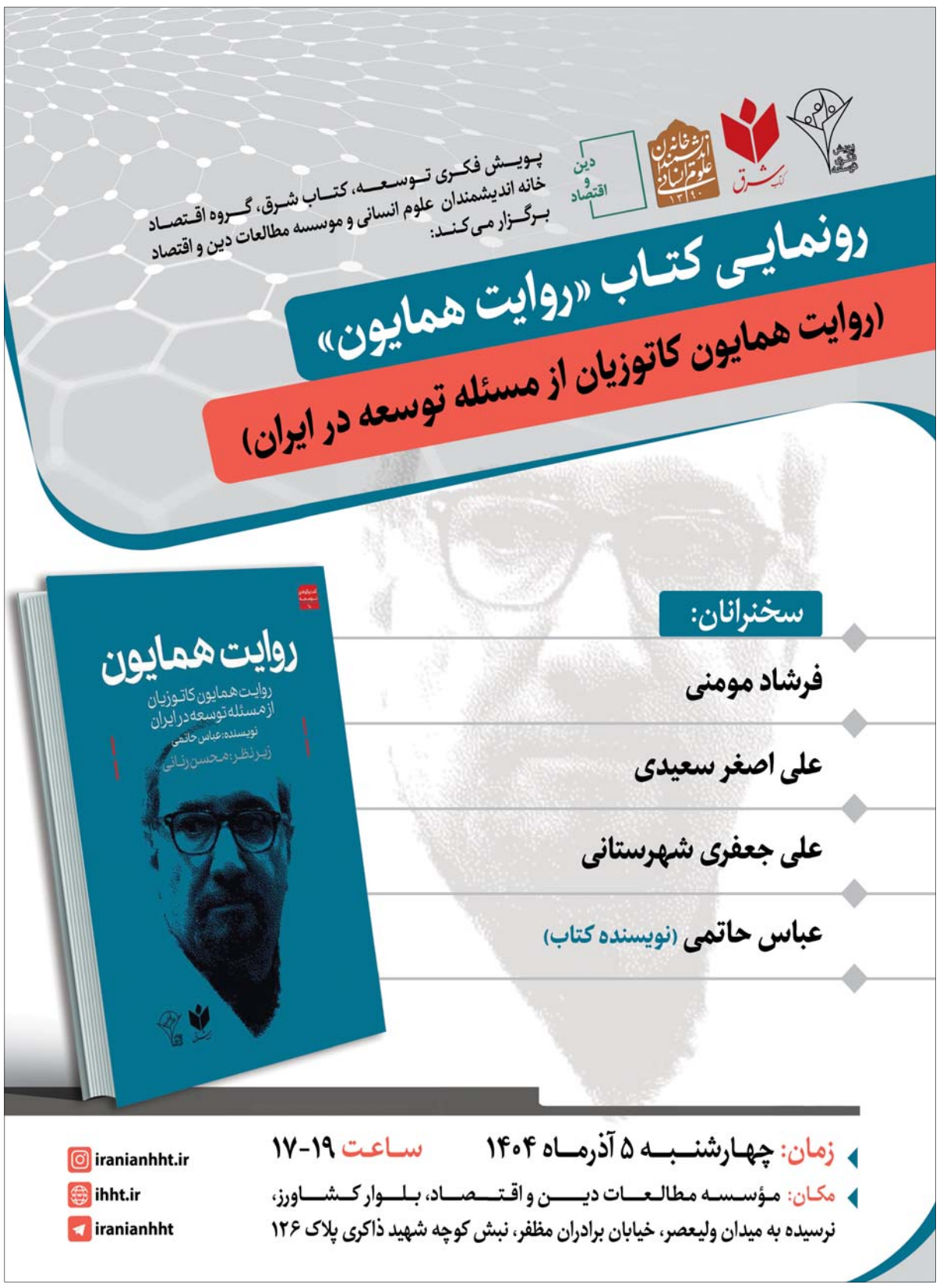
گروه «دیپ‌مایند» در شرکت گوگل، یک مدل جدید پیش‌بینی آب‌وهوا برای پیش‌بینی‌های دقیق‌تر منتشر کرده است که می‌تواند اطلاعات را حدود هشت برابر سریع‌تر از نسخه قبلی تولید کند. برای این منظور، باید بتواند پیش‌بینی‌های دقیقی ازجمله اطلاعات مربوط به دما، فشار و باد را تا دو هفته آینده ارائه دهد. به گفته محققان، همچنین باید بتواند مسیرهای توفان‌های گرمسیری را بهتر پیش‌بینی کند. این به آن معناست که پیش‌بینی مسیر توفان باید تا سه روز جلوتر دقیق باشد. درحالی‌که مدل قبلی فقط تا دو روز قبل از توفان را پیش‌بینی می‌کرد.